

РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Шевель А.А., магістрант, Шацька З.Я., к.е.н., доцент
Київський національний університет технологій та дизайну

Туристична діяльність, як головна форма рекреації, належить до видів суспільної практики з яскраво вираженою ресурсною орієнтацією. Морські узбережжя із комфортними погодно-кліматичними умовами, гірські та приозерні ландшафти, мінеральні та термальні води, лікувальні грязі, пам'ятки історії та культури стали тим підґрунтям, на якому здавна базується активний відпочинок людини [1, с.105]. Все це становить туристичні ресурси, які є основою для здійснення міжнародного та внутрішнього туризму країни. Україна володіє унікальним комплексом «фізико-географічних, гідрологічних, структурно-геологічних та інших параметрів, що й зумовило формування багатьох видів природних ресурсів». Територія країни розташована в різних природно-кліматичних зонах та в межах водозаборів Чорного та Азовського морів і має сприятливі кліматичні умови для здійснення туризму, що стало передумовами формування рекреаційно-туристичного комплексу. Рекреаційно-туристичний комплекс України є міжгалузевим комплексом у складі сфери послуг, де виникають і розвиваються економічні відносини з виробництва, обміну та споживання рекреаційно-туристичного продукту; а також складова частина соціальної інфраструктури територій різного рівня, що являє собою мережу туристичних підприємств з виробництва, просування і реалізації рекреаційно-туристичних послуг [2, с.100-101].

Визначаючи рівень туристично-рекреаційних можливостей України, можна зробити висновок, що країна має всі передумови для подальшого розвитку екскурсійного, рекреаційного, ділового, етнічного, спортивного, релігійного, пригодницького, соціального, медичного та інших видів туризму. Однак, наявні унікальні природно-рекреаційні ресурси країни не забезпечують

розвиток вітчизняного туристичного ринку. Визначальним фактором є рівень соціально-економічного розвитку туристичної інфраструктури, кількість туристично-рекреаційних підприємств (санаторії, бази відпочинку, готелі, кемпінги, пансіонати та інші заклади), розвинена транспортна інфраструктура високої якості (особливо доріг), розвинена соціальна інфраструктура (зклади харчування, страхування, зв'язку, медичні та інші соціальні заклади). Аналіз сучасної ситуації щодо розвитку туристичної галузі країни засвідчує, що для більшої частини регіонів України характерна низька щільність розміщення туристично-рекреаційних об'єктів, їх недостатня транспортна доступність, незадовільний матеріально-технічний стан, відсутність комплексності [4] та інші проблеми.

Виходу туристичної індустрії України на світовий рівень сприяє географічне положення, наявність природного, історико-археологічного потенціалу країни. Однак гальмуючими чинниками розвитку вітчизняної туристичної індустрії є політична нестабільність в країні, низький рівень розвитку туристично-рекреаційного потенціалу та конкурентоспроможності туристичних послуг. Також перешкоджає недосконалість механізмів державного регулювання на різних рівнях влади, відсутність мотивації для приватних інвестицій у туристські ринки, незатребуваність туристських об'єктів внаслідок нерозвиненості інфраструктури туристських послуг, недостатність вивчення туризму з наукової точки зору, відсутність ефективних методів економічного аналізу туристського комплексу регіонів [2, с.100-101].

Стратегічний розвиток рекреаційно-туристичного комплексу Україні повинен відбуватися в таких напрямках:

- забезпечення загальнодержавної та регіональної підтримки туризму, залучення до його розвитку як державних, так і підприємств інших форм власності, а також окремих громадян;
- створення розвиненої туристичної інфраструктури з метою надання якісних і різноманітних послуг туристам;

- забезпечення пріоритетності вітчизняного внутрішнього та іноземного (в'їзного) туризму на основі використання туристичних ресурсів, національної історико-культурної спадщини українського народу;
- розвиток інформаційно-рекламної та маркетингової діяльності;
- підвищення інноваційної активності вітчизняних туристичних підприємств [3];
- розробити схеми розвитку туризму, в яку будуть входити створення цільових фондів та виконання програм щодо розвитку туризму.

Зазначені напрями повинні стати першочерговими у формуванні нового державного підходу до туризму, як тієї галузі, пріоритетний розвиток якої може позитивно вплинути на економічний і соціальний стан країни в цілому, стимулювати розвиток важливих галузей економіки, підвищити рівень зайнятості населення та надходжень до бюджету країни. з

Література

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. / О.О. Бейдик. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2011. – 395 с.
2. Вачевський М.В. Розвиток рекреаційної сфери в Карпатському регіоні / М.В. Вачевський, О.М. Свінцов, В.Ф. Кузнецов // Український бальнеологічний журнал. – 2016. – № 1. – С. 99-104.
3. Денисенко М.П., Шацька З.Я., Захарченко О.О. Заходи активізації інноваційного розвитку вітчизняних туристичних підприємств (на прикладі ТОВ «Агентство «Pan Ukraine») // М.П. Денисенко, З.Я. Шацька, О.О. Захарченко. – Причорноморські економічні студії. – №46. – 2019. – с. 61-67.
4. Ольшанська О.В., Мельник А.О. Регіональні туристичні кластери, як важливий чинник економічного зростання // О.В. Ольшанська, А.О. Мельник. – Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – №12. – с.212-216.